

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)
מרכז המידע למודיעין ולטרור

9 באוקטובר 2005

**צביונה של "חמא"סטאן" (מדינה אסלאמיסטית קיצונית בכל שטח "פלסטיין", בשליטת ה"חמא"ס"),
כפי שבא לידי ביטוי בראיונות שהעניק מחמוד אלזהאר מבכירי ה"חמא"ס בעזה.
מחמוד אלזהאר מציג סדר יום חלופי ל"רשות הפלסטינית", בתחומי הפוליטיקה, החברה והתרבות, המושתת על
אכיפת קודים אסלאמיים רדיקלים בכל תחומי החיים. לשיטתו תהווה "חמא"סטאן" חלק בלתי נפרד מהמאמץ
האסלאמיסטי העולמי המונהג ע"י ה"אחים המוסלמים"**

מחמוד אלזהאר : חתירה להקמת "חמא"סטאן", ישות פלסטינית בעלת אופי אסלאמיסטי
הכופה על תושביה קודים אסלאמיים מחמירים בכל תחומי החיים
(צילום: טלוויזית "אלג'זירה", ספטמבר 2005)

1. במסגרת מסע התעמולה, שמנהלת תנועת ה"חמא"ס לקראת הבחירות הקרובות ל"מועצה המחוקקת" (ינואר 2006), נדרשים דוברי ה"חמא"ס, לסוגיית **צביונה של "הרשות הפלסטינית" וסדר היום פוליטי, החברתי והתרבותי**, שה"חמא"ס מציעה לבחור, מעבר לפעילותה הצבאית. בכמה ראיונות שהעניק לאחרונה מחמוד אלזהאר, מבכירי ה"חמא"ס ברצועת עזה, הוא חושף את תפיסת עולמה הפוליטית חברתית של ה"חמא"ס, אותה היא מתכוונת לאכוף על האוכלוסייה הפלסטינית והיה ותזכה בבחירות ותגיע לעמדת השפעה.
2. בראיונות שהעניק **מחמוד אלזהאר**, מבכירי ה"חמא"ס ברצועת עזה, לאתר האינטרנט "אילאף"¹ (2,1 באוקטובר), הוא התייחס בין השאר לצביונה של המדינה הפלסטינית האסלאמיסטית על פי תפיסתה של ה"חמא"ס, תוך שהוא הודף האשמות המוטחות ב"חמא"ס מצד מתנגדיה. **להלן הנושאים העיקריים אליהם התייחס מחמוד אלזהאר** :-

א. **הקמת מדינה פלסטינית אסלאמיסטית מוסרית לעומת המערב המושחת**: לדברי אלזהאר אם תזכה ה"חמא"ס בבחירות היא תקים מדינה, אשר תתבסס על עקרונות ההלכה המוסלמית ושתהיה חלק מהאומה הערבית והאסלאמית ("מדוע לא תתאחד אומה בעלת תרבות אחת, שפה אחת, דת אחת והיסטוריה אחת תחת דגל אחד?"). במדינת ההלכה הפלסטינית יאסר על ריקודי נשים עם גברים ("אם גבר האוחז בידה של אישה ורוקד עימה מול האנשים, האם זו הדרך לשרת את העניין הלאומי?") במדינה זו ישללו גם זכויות ההומוסקסואליים והלסביות ("מיעוט של סוטים נפשית ומוסרית"). שכן, בראייתו (הדומה לתפיסה שמפיצים גורמים אסלאמיים רדיקליים אחרים בעולם), המתירנות ועירוב המינים, ריבוי חסרי הבית, השחתת המידות הם אלה הגורמים לשחיתות השלטונית. "אנשיו [של המערב] מעוניינים להפוך את המשפחה לביצת השחיתות והשחתת המידות והם מפיצים תועבה ומחלות סופניות בשם החירות המוחלטת [קרי- המתירנות]". במדינה הפלסטינית האסלאמיסטית יידרש כל אזרח פלסטיני להתנהג על פי הקודים של ההלכה האסלאמית הנהוגים, לגירסתו, כבר היום בשטחי "הרשות" אשר בה החוקה, הנישואין, הירושה, הקניה והמכירה מבוססים על חוקי האסלאם.

- ב. **ביקורת על המתירנות והשחיתות הנפוצים במדינות המערב** : לאורך כל הראיון הדגיש מחמוד אלזהאר כי תנועת ה"חמא"ס היא בעלת אידיאולוגיה ותרבות אסלאמית וכי למדינה הפלסטינית האסלאמיסטית לא יהיה עניין לקיים קשר עם הנצרות או עם מדינות המערב בהן פושה השחיתות. במסגרת זו הוא מתח על המתירנות השוררת במדינות המערב (בהביאו כדוגמה שלילית את המתירנות בשבדיה²). הדמוקרטיה המערבית מוצגת על ידי מחמוד אלזהאר כמדינות בהן שוררים "חוק הג'ונגל, האנרכיה, האיידס וחוק ההומלס מחוסר הבית...". יחד עם זאת בהיבט הפוליטי הוא רואה את הקהילה האירופאית כדוגמה חיובית לאזור שעלה בידו להתאחד מדינית, כלכלית וחוקתית למרות שההיסטוריה שלו רצופה במלחמות³.
- ג. **התייחסות ה"חמא"ס ל"טאליבן"** : מחמוד אלזהאר דחה את הטענה לפיה תנועת ה"חמא"ס מעוניינת לחזור על ניסיון ה"טאליבן" באפגניסטן באומרו שזוהי טענת שווא המועלית ע"י ישראל וארה"ב. לדבריו (שניכרת בהם נימת התנשאות), תנועת ה"חמא"ס אינה העתק של ה"טאליבן" אלא **עולה עליה**. שכן, רמת ההשכלה של נשות ה"חמא"ס גבוהה יותר, לתנועה יש מוסדות פוליטיים וחברתיים ובתנועת ה"חמא"ס גם נשים נושאות בתפקידים⁴. בו בזמן הוא מלמד סנגוריה על ה"טליבאן" באומרו כי אין להאשים אותם בדברים שהמערב אשם בהם. זאת ועוד, אלזהאר חושף בדבריו את הזדהותו עם ה"טליבאן" ואהדתו להם ואת הסתייגותו הברורה מכיבוש אפגניסטן ע"י ארה"ב והפיכת קרזאי לנשיאה ("המרגל שהביאו האמריקאים").
- ד. **אופייה המושחת של "הרשות הפלסטינית" בניגוד לאופי המוסרי של תפיסת העולם של ה"חמא"ס"** : הדרך בה מתאר מחמוד אלזהאר את מצע ה"חמא"ס מציגה אנטיתזה ברורה ל"רשות הפלסטינית". "רשות" זאת, לשיטתו, הינה "רשות" מושחתת המשתפת פעולה עם "האויב" [הישראלי]. השחיתות, לדבריו, פשטה גם בחברה הפלסטינית בה נפוצים בשנים האחרונות הפרוטקציה, השוחד והזנות. מחמוד אלזהאר מציג את תנועת ה"חמא"ס כתנועה טהורה החותרת לבער את תופעות השחיתות, הן במישור הפוליטי והן בתחום החברתי, **ביודעו כי למצע של מלחמה בשחיתות תהיה תהודה בקרב הציבור הפלסטיני**.
- ה. **הימנעות מוחלטת משיתוף פעולה עם ישראל והפסקת גילויי הנורמליזציה עימה** : המדינה הפלסטינית האסלאמיסטית **תימנע לחלוטין משיתוף פעולה עם ישראל, בתחומי הביטחון, המדיניות או הכלכלה** ("האם יתכן קשר בין הכלכלה החלשה שלנו לכלכלה של ישראל שנתמכת ע"י אמריקה ב-3 מיליארד דולר לשנה לפחות?"). לטענתו "זהו אינטרס לאומי להפסיק את שיתוף הפעולה עם ישראל בכל תחום...". עם זאת הוא מודע לקשיים שביישום מדיניות זאת ולפיכך הוא אינו קובע באופן חד משמעי את הדרך בה ינותקו הקשרים הקיימים ("בבת אחת או בצורה הדרגתית").
- ו. **הצגת ה"חמא"ס כמי שדואגת לרווחת האוכלוסיה והתפארות בתשתית האזרחית (ה"דעווה") שהקימה** : מחמוד אלזהאר דוחה טענות לפיהן תפיסת השלטון ע"י ה"חמא"ס תפגע ברווחת האוכלוסייה. הוא מביא כדוגמה את המוסדות החברתיים והחינוכיים (קרי-תשתית ה"דעווה"), שהקימה ה"חמא"ס המשרתים את משפחות ה"שהידים" ואת משפחות העצורים, כדוגמה לדאגת ה"חמא"ס לרווחת התושבים. מחמוד אלזהאר מודה איפוא (ואף מתגאה) בהקמת "אגודות הצדקה" ושאר מוסדות התשתית האזרחית (ה"דעווה") ע"י ה"חמא"ס המסייעים, בין השאר, לחללי ועצורי העימות ומהווים נדבך חשוב בתשתית תומכת הטרור.
- ז. **מדיניותה הכלכלית של המדינה הפלסטינית האסלאמית**: לדבריו המדינה הפלסטינית האסלאמית תפתח שעריה להשקעות ממדינות ערב על מנת שלא תזדקק להשקעות ולתרומות של מדינות המערב. זאת משום שתמורת ההשקעות תתערבנה מדינות המערב בקבלת ההחלטות של המדינה הפלסטינית ותכתבנה את מדיניותה ("אנו לא פושטים ידנו לפרויקטים מהמערב"). זוהי איפוא ביטוי נוסף לתפיסת עולם אסלאמית קיצונית שבאה לידי ביטוי גם בתנועות אסלאמיסטיות קיצוניות אחרות.
- ח. **עמימות בכל הנוגע לשילוב התשתית הצבאית של ה"חמא"ס במנגנוני הביטחון של "הרשות" העתידית** : לדברי אלזהאר תימצא בעתיד הנוסחה לשיתוף פעולה בין השניים לטובת "האינטרס הלאומי". עם זאת הוא סירב לפרט כיצד לדעתו תשולב התשתית הצבאית של ה"חמא"ס במנגנוני הביטחון של "הרשות" והשאיר נקודה זאת עמומה בהדגישו כי "אין מה לדבר על כך" לפני שתיוודענה תוצאות הבחירות.
- ט. **האשמת "הרשות הפלסטינית" כמי שנושאת באחריות לאנרכיה ובו בזמן הבהרה כי ה"חמא"ס תסרב להתפרק מנשקה, גם אם תיכנס ל"מועצה המחוקקת"** : בתשובה להאשמה כי ה"חמא"ס אחראית לאווירת האלימות השוררת בחברה הפלסטינית, הפנה מחמוד אלזהאר אצבע מאשימה אל "הרשות הפלסטינית" בהאשימו אותה **באובדן שליטה על מנגנוני הביטחון שלה**. לטענתו [השקרית] נישקו של ה"חמא"ס לא כוון לעולם לעבר אזרחים פלסטינים והטענות המופצות כלפי ה"חמא"ס בעניין זה מקורן ב"פרקליט השטן". עם זאת משנשאל האם כניסת ה"חמא"ס ל"מועצה המחוקקת" תחייב אותה לוותר על נשקה ולעבור לפעילות פוליטית השיב: "זהו טיעון רדוד ופשטני, משום שהנשק המודרך ("אלסלאח אלמרשד") נועד אך ורק להתנגדות פעילה לאויב. לכן אי אפשר להתנות תנאי כזה לכניסה ל"מועצה המחוקקת".
- י. **המשך המאבק המזוין נגד ישראל עד לחיסולה** :-

- מחמוד אלזהאר מייחס לתנועה הציונית את השאיפה להשתלט על האזור שבין הפרת והנילוס ומבטא תפיסת עולם קיצונית השואפת להקים מדינה פלסטינית אסלאמית על כל שטחה של "פלסטין" ובכלל זה על שטח מדינת ישראל.
- בכוננת ה"חמא"ס להפוך את הנשק שבשטחי ה"רשות" ל"נשק לוחם" המגן על גבולות המדינה בעזה בגדה המערבית

ובירושלים, והנחוך לשם הקמת המדינה הפלסטינית גם בשטחי 1948.

- אלזהאר שולל את הסכמי אוסלו ותוקף את תפיסתו של אבו מאזן השוללת את "המיליטריזציה של האנתפאצה". הוא טוען כי תפיסה זו נכשלה כאשר ישראל יצאה מובסת מרצועת עזה כתוצאה מהמאבק המזוין, שבהנהגת ה"חמאס".
- יוזכר בהקשר לכך כי בראיון ל"ניוזוויק" (30 באוגוסט, 2005), למרות שניסה להציג את ה"חמאס" כתנועה מתונה, הדגיש אלזהאר כי המשך המאבק המזוין נגד ישראל הוא הבחירה הנכונה וכי אין בכוונת ה"חמאס" לאמץ מדיניות של ניהול מו"מ עימה.

3. דבריו אלה של מחמוד אלזהאר נאמרו בתקופה שלאחר ההינתקות ולפני הבחירות ל"מועצה המחוקקת", תקופת מעבר המאופיינת במתח רב בין "הרשות הפלסטינית" לבין ה"חמאס". תנועת החמאס, המנסה להציב עצמה כחלופה ל"רשות הפלסטינית", מציגה תפיסת עולם אסלאמית רדיקאלית מבית מדרשם של "האחים המוסלמים" ותנועות אסלאמיסטיות אחרות באשר לדמותה של מדינת פלסטין העתידית, השונה באופן מהותי מזו של המדינה החילונית בהנהגת "הרשות הפלסטינית". תפיסת עולם זאת, עשויה לקסום לחלקים רחבים בחברה הפלסטינית במיוחד על רקע העדרה של אג'נדה חברתית-תרבותית ברורה ואחידה אצל ה"פת"ח". אך בו בזמן יש בה כדי להרחיק מה"חמאס" מגזרים אחרים שאינם תומכים בתפיסותיה האסלאמיות הרדיקאליות של ה"חמאס" (יותר ביהודה ושומרון מאשר ברצועת עזה)⁵ וללבות בקרב הקהילה הבינלאומית את החששות (הקיימים בלאו הכי) מפני השתלבותה במערכת הפוליטית הממסדית.

4. **לסיכום: תפיסת העולם של ה"חמאס" באשר לצביונה של המדינה הפלסטינית, המוצאת ביטוי בראיונות אלזהאר, הינה כדלקמן: ישות פלסטינית בעלת אופי אסלאמי קיצוני, המהווה שלוחה של הזרם האסלאמי הקיצוני, בהנהגת "האחים המוסלמים", המקיימת קשרים הדוקים עם מדינות ערביות אסלאמיות. ישות בה יאלצו היסודות החילוניים והלא אסלאמיים (נוצרים) לאמץ קודים אסלאמיסטים קיצוניים בכל תחומי החיים; זוהי ישות שאינה משתפת פעולה עם ישראל (ומנתקת קשריה עימה) ועם מדינות המערב, מקיימת קשרים הדוקים עם מדינות ערביות אסלאמיות אחרות (בודאי עם תנועות אסלאמיות רדיקליות), ומנהלת אסטרטגיה של מאבק מזוין (קרי- טרור) נגד ישראל עד לחיסולה. ישות מעין זאת תהיה למעשה מדינה אסלאמית קיצונית בשליטת ה"חמאס", מדינת "חמאס"סטאן".** ואכן משנשאל מחמוד אלזהאר ע"י כתב "ניוזוויק" (30 באוגוסט, 2005) האם תהפוך עזה ל"חמאס"סטאן השיב:

"It should be Hamastan"

¹ אתר אינטרנט של חדשות מקוונות. זהו אתר בינערי בעל נטייה מצרית שאינו משתייך לשום גורם רשמי. באתר, הנחשב לאמין ונעדר בדרך כלל סקופים, ניתן למצוא לעיתים דיווחים בנושא הפלסטיני.

² "לפני שלושה חודשים הכירה [שבדיה] בנישואין של גבר עם גבר ואישה עם אישה. האם זו הדימוקרטיה שאנו רוצים?..."

³ הד לתפיסתו האסלאמיסטית של אלזהאר הפוסלת את החילוניות המערבית, בעיקר בהיבטיה החברתיים, מצוי במסה שפרסם אימן אלזוהארי, סגנו של אסאמה בן לאדן בתחילת 2005. ראו: אימאן אלזוהארי, תחת ראית אלקראן: תחריר אלאנסאן ואלאוטאן תחת ראית אלקראן [תחת דגל הקוראן: שחרור בני האדם והארצות תחת דגל הקוראן]. בית ההוצאה לאור אלסחאב, ינואר 2005. (<http://www.e-prism.org/HSGD.pdf>)

⁴ בדבריו של אלזהאר ניתן לראות "פזילה" של אלזהאר לציבור מערבי ע"י אזכור חיובי של נשים משכילות. מנגד התבטאויותיו נגד ההומוסקסואלים, מחלת האיידס וההומוסלסים יתפסו באופן שלילי ע"י קהל מערבי ליברלי.

⁵ כוחה של ה"חמאס" גדול יותר ברצועה בה יש הומוגניות אסלאמית ומרבית הציבור הינו ממעמד נמוך ומתאפיין ביתר שמרנות ומסורתיות בהשוואה לגדה.